

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

27 octombrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte

Judecătorii

Timofti Vladimir

Toma Nadejda

Catan Liliana

Țurcan Anatolie

Boico Victor

juducând fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2019, în cauza penală în privința lui

Scripnic Ștefan xxxxx, născut la xxxxx, originar și domiciliat xxxxx

Termenul de examinare a cauzei:

Prima instanță: 05.04.2018 - 03.07.2019;

Instanța de apel: 01.08.2019 - 26.11.2019;

Instanța de recurs: 29.01.2020 - 27.10.2020.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Ungheni (sediul Central) din 03 iulie 2019, a fost încetat procesul penal în privința lui Scripnic Ștefan, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 352¹ alin. (1) Cod penal, din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

2. Potrivit sentinței, în instanța de judecată a parvenit cauza penală în privința lui Scripnic Ștefan, fiindu-i incriminată săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 352¹ alin. (1) Cod penal, precum că, deținând funcția de inspector al Biroului Vamal Ungheni, angajat în baza ordinului 1526 din 18.11.2014 având statut de persoană publică conform prevederilor art. 123 alin. (2) din Codul penal, fiind subiect al declarării veniturilor și proprietăților conform prevederilor Legii nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și intereselor personale având obligația de a-și declara veniturile și proprietatea pentru anul 2014 depusă la 26.02.2015 și pentru anul 2015 depusă la

18.02.2016 veniturile obținute din vânzarea automobilului de model „Peugeot 2016” cu numărul de înmatriculare xxxxx în valoare de 10000 lei și a automobilului de model „Volkswagen Passat” cu numărul de înmatriculare xxxxx de 20000 lei, declarație pe care a prezentat-o la Comisia Națională de Integritate pentru efectuarea controlului.

3. Avocatul Bînzari Liliana în numele inculpatului a contestat sentința cu apel, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpatul să fie achitat de sub învinuirea înaintată, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

3.1. În motivarea apelului, avocatul a menționat că:

- prin prisma prevederilor art. 8 și 9 Cod penal, fapta lui Scripnic Ștefan nu poate fi calificată conform prevederilor art. 352¹ alin. (1) Cod penal, astfel a apreciat ca neîntemeiată afirmația instanței de judecată expusă în sentință că, deși, la momentul comiterii faptelor imputate lui Scripnic Ștefan norma prevăzută la art. 352¹ alin. (1) Cod penal, nu exista, acțiunile lui au fost calificate corect în prevederile acestei norme, deoarece prin Legea nr. 134 din 17.06.2016 în vigoare la 01.08.2016 nu a fost modificată componența de infracțiune;

- în acțiunile lui Scripnic Ștefan lipsește latura subiectivă, deoarece el nu a urmărit scopul producerii vreunei consecințe juridice;

- sentința este neîntemeiată și pasibilă de a fi casată, urmând a fi emisă o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care Scripnic Ștefan să fie achitat, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2019, a fost admis apelul declarat de avocatul Bînzari Liliana în numele inculpatului Scripnic Ștefan, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

Scripnic Ștefan a fost achitat de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 352¹ alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

4.1. În motivarea soluției pronunțate, instanța de apel a menționat că, prima instanță la pronunțarea sentinței, *corect a apreciat probele*, ținând seama de cerințele art. 101 Cod de procedură penală, *și în așa mod incorect a ajuns la concluzia de a înceta* procesul penal în privința lui Scripnic Ștefan în legătură cu intervenirea termenului de prescripție.

Astfel, instanța de apel a menționat că, potrivit rechizitoriului, Scripnic Ștefan, se învinuiește precum că dânsul, deținând funcția de inspector al Biroului Vamal Ungheni, angajat în baza ordinului 1526 din 18.11.2014 având statut de persoană publică conform prevederilor art. 123 alin. (2) din Codul penal, fiind subiect al declarării veniturilor și proprietăților conform prevederilor Legii nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și intereselor personale având obligația de a-și declara veniturile și proprietatea

pentru anul 2014 depusă la 26.02.2015 și pentru anul 2015 depusă la 18.02.2016 veniturile obținute din vânzarea automobilului de model „Peugeot 2016” cu numărul de înmatriculare xxxxx în valoare de 10000 lei și a automobilului de model „Volkswagen Passat” cu numărul de înmatriculare xxxxx de 20000 lei, declarație pe care a prezentat-o la Comisia Națională de Integritate pentru efectuarea controlului.

Instanța de apel, analizând fapta inculpatului a concluzionat că aceasta nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute art. 352¹ alin. (1) Cod penal, nici în prezenta redacție nici în redacția Legii nr. 181 din 19.12.2011.

În opinia instanței de apel, nici una din probele acumulate la urmărirea penală și cercetate în ședințele de judecată nu confirmă faptul că nedeclararea veniturilor și proprietăților conform prevederilor Legii nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și intereselor personale de către inculpatul Scripnic Ștefan, n-a indicat veniturile obținute din vânzarea automobilului de model „Peugeot 2016” cu numărul de înmatriculare xxxxx în valoare de 10000 lei și a automobilului de model „Volkswagen Passat” cu numărul de înmatriculare xxxxx de 20000 lei, declarație pe care a prezentat-o la Comisia Națională de Integritate pentru efectuarea controlului, constituia elementele componente de infracțiune, prevăzute de art. 352¹ Cod penal (în redacția Legii nr. 181 din 19.12.2011).

Instanța de apel a reținut declarațiile inculpatului, apreciind că ele sunt corespunzătoare adevărului, deoarece atât la urmărirea penală, cât și în ședințele instanței de fond și acelei de apel dânsul a dat declarații consecvente, concludente, care coroborează cu întreaga sistemă de probe și demonstrează cu certitudine nevinovăția lui, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii, iar pe parcursul judecării cauzei n-au fost aduse careva probe pertinente, concludente, utile și veridice, care ar corobora între ele și ar demonstra vinovăția inculpatului în săvârșirea infracțiunii incriminate sau ar combate declarațiile inculpatului, ci, dimpotrivă, s-a constatat cu certitudine că acțiunile lui Scripnic Ștefan nu constituie elementele infracțiunilor prevăzute de art. 352¹ alin. (1) Cod penal (*în redacția de până la survenirea modificărilor și completărilor intervenite în articolul respectiv prin Legea nr. 134 din 17.06.2016*).

Atât acuzatorul de stat cât și instanța de fond, argumentează învinuirea inculpatului prin declarațiile martorului Ciorici Valeriu, însă instanța de apel a apreciat că acestea corespund și coroborează cu declarațiile inculpatului și demonstrează cu certitudine nevinovăția ultimului.

De asemenea, nu au fost reținute ca probe care ar demonstra vinovăția lui Scripnic Ștefan în comiterea infracțiunii imputate lui, prevăzute de art. 352¹ Cod penal (în redacția Legii nr. 181 din 19.12.2011), următoarele probe materiale: raportul de analiză operațională privind veniturile și proprietățile cet. Scripnic din 04.05.2017 (f. d. 26-29, vol. I); răspunsul Direcției identificare și înmatriculare a mijloacelor de transport nr. 13/1-4130 din 31.07.2017 (f. d.

45, vol. I); procesul-verbal de ridicare din 07.10.2017 de la Ursu Anatolie (f. d. 74, vol. I); copia contractului de vânzare-cumpărare din 26.10.2015 Scripnic Ștefan a înstrăinat lui Ciorici Valeriu (f. d. 82, vol. I); copia procurii din 13.11.2013 întocmită de notarul public Oxana Melnic (f. d. 83, vol. I); procesul de ridicare și examinare din 20.12.2017 de la Rusu Vladislav (f. d. 90, vol. I); copia contractului de vânzare-cumpărare din 18.09.2014 (f. d. 94, vol. I); procesul-verbal de ridicare și examinare a obiectului din 26.12.2017 (f. d. 96, vol. I); declarația cu privire la venituri și proprietate depusă de Scripnic Ștefan pe anul 2014 depusă la 26.02.2015 (f. d. 101-104, vol. I); declarația cu privire la venituri și proprietate depusă de Scripnic Ștefan (f. d. 97-100, vol. I); ordonanța de recunoaștere și anexare în calitate de corpuri delicate din 27 decembrie 2017 (f. d. 112, vol. I).

Instanța de apel a considerat că și aceste probe nici într-un caz nu demonstrează vina lui Scripnic Ștefan în săvârșirea infracțiunii imputate lui și prevăzute de art. 352¹ alin. (1) Cod penal, or, fiind expuse elementele respectivei componente de infracțiune, instanța a reținut că învinuirea încriminată inculpatului Scripnic Ștefan este una neclară și neconcretizată, or, deși organul de urmărire penală a pretins că, Scripnic Ștefan, a comis falsul în declarații, acesta nu a specificat în actul de învinuire în ce constă obiectul juridic special al infracțiunii, or mențiunea despre faptul că „fiind subiect al declarării veniturilor și proprietăților conform prevederilor Legii nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și intereselor personale având obligația de a-și declara veniturile și proprietatea pentru anul 2014 și pentru anul 2015”, nu poate fi reținută drept componentă a laturii obiective a art. 352¹ Cod penal (în redacția de până la modificările prin Legea nr. 134 din 17.06.2016, intrată în vigoare la 01.08.2016).

Deși organul de urmărire penală a pus la baza învinuirii faptul că, prin acțiunile sale Scripnic Ștefan a denaturat adevărul, totuși instanța a constatat cu certitudine că învinuirea adusă inculpatului poartă un caracter vag și abstract, având în vedere că lipsește acțiunea care atentează la valoarea socială ocrotită de art. 352¹ Cod penal (în redacția de până la modificările prin Legea nr. 134 din 17.06.2016, intrată în vigoare la 01.08.2016), care constă în periclitarea relațiilor sociale cu privire la încrederea publică în declarații, servind producerii unor consecințe juridice.

Dacă declarația necorespunzătoare adevărului nu este una dintre acele declarații care, potrivit legii sau împrejurărilor, servește pentru producerea unei consecințe juridice, fapta nu constituie infracțiunea de fals în declarații.

La caz, instanța de apel a reținut că în acțiunile inculpatului Scripnic Ștefan lipsește latura obiectivă a infracțiunii prevăzute la art. 352¹ alin. (1) Cod penal, or, acuzatorul de stat, înaintând învinuirea, care la momentul comiterii faptei avea un singur alineat, în redacția de până la modificările din 17.06.16, în vigoare 01.08.2016, nu a specificat prin ce anume sau prin care anumite acțiuni, declarantul, prin depunerea declarației

necorespunzătoare adevărului, urma sau a obținut careva consecințe juridice pentru sine sau pentru o terță persoană, cu atât mai mult că în acest sens, acuzatorul de stat nici nu a adus careva probe concludente și pertinente.

Instanța de apel a considerat că dacă declarația necorespunzătoare adevărului, nu este una din acele declarații care, potrivit legii sau împrejurări, servește pentru producerea unor consecințe juridice pentru sine sau un terț, fapta nu constituie infracțiunea de fals în declarații or, în cadrul cercetării judecătorești, acuzatorul de stat, căruia îi revine obligația de a aduce probe pertinente, concludente și convingătoare într-un proces penal, nu a demonstrat că inculpatul, la depunerea declarației pe anii 2014 și 2015, a avut un scop bine determinat și anume scopul producerii unor consecințe juridice pentru sine sau pentru o terță persoană, acest lucru nefiind indicat nici în actul de învinuire, astfel s-a stabilit că în acțiunile lui Scripnic Ștefan lipsește latura obiectivă a acțiunii de fals în declarații, or, scopul acestei infracțiuni este unul special și anume, scopul producerii unor consecințe juridice pentru făptuitor sau pentru o terță persoană.

În speță, instanța de apel a notat că în privința lui Scripnic Ștefan nu a fost demonstrat că prin depunerea declarației pe anii 2014 și 2015, s-au produs consecințele juridice pentru inculpat sau o terță persoană, adică acesta a obținut unele avantaje, fapt ce denotă din nou că, acuzatorul de stat a înaintat o învinuire formală și neclară, contrar prevederilor art. 281 alin. (2) Cod de procedură penală.

La data de 26.02.2015 cât și la data de 18.02.2016, Scripnic Sergiu era subiect al declarării veniturilor și proprietății potrivit Legii nr. 1264 din 19.07.2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere, care era în vigoare, iar Legea nr. 133 privind declararea averii și a intereselor personale a intrat în vigoare la 17.06.2016, iar Scripnic Ștefan, la acel moment nu era subiect al declarării veniturilor în baza acestei legi, deci, nu i se poate imputa încălcarea acestei legi. Totodată, în acea perioadă art. 352¹ Cod penal era format dintr-un singur alineat, or, unicul alineat a devenit alineatul 1 al acestui articol la 01.08.2016 când a intrat în vigoare Legea nr. 134 din 17.06.2016 pentru modificarea și completarea unor acte legislative. Astfel, prin prisma prevederilor art. 8 și 9 Cod penal, fapta lui Scripnic Ștefan nici nu poate fi calificată conform prevederilor art. 352¹ alin. (1) Cod penal.

Cu referire la prevederile Codului de procedură penală și CEDO, instanța de apel a notat că, dacă din probele administrate în cauză nu rezultă cu certitudine că inculpatul a săvârșit fapta pentru care a fost dedus judecării, în favoarea acestuia operează principiul de drept „*in dubio pro reo*”, care se regăsește în art. 6 par. 2 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, și reflectă prezumția de nevinovăție, care, în general, este un drept protejat de CEDO și de Constituție.

În acesta ordine de idei, instanța de apel a conchis că în cadrul cercetării judecătorești nu au fost prezentate careva argumente plauzibile, precum și probe concludente și pertinente ce ar confirmă că inculpatul Scripnic Ștefan, la depunerea declarației cu privire la venituri și proprietate pentru anul 2014 și 2015, a avut un scop bine determinat prin nedeclararea veniturilor obținute din vânzarea automobilului de model „Peugeot 2016” cu numărul de înmatriculare xxxxx în valoare de 10000 lei și a automobilului de model „Volkswagen Passat” cu numărul de înmatriculare xxxxx de 20000 lei, iar ca rezultat s-au produs careva consecințe juridice pentru sine sau pentru o terță persoană, astfel, că în afara oricărui dubiu, se constată evident și elocvent lipsa laturii obiective în acțiunile inculpatului în procesul completării formularelor declarației cu privire la venituri și proprietate pentru anul 2014 și 2015, motiv din care, instanța de apel a concluzionat că acesta urmează a fi achitat pe art. 352¹ alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii.

În cadrul instanței de apel, n-au fost audiați careva martori, declarațiile cărora să fi constituit mărturii acuzatorii, susceptibile să întemeieze într-un mod substanțial condamnarea inculpatului, ci dimpotrivă, martorul audiat în cadrul instanței de fond a confirmat cu desăvârșire că faptele lui Scripnic Ștefan nu conțin elementele infracțiunii.

Atât în cadrul urmăririi penale cât și în ședința de judecată a instanței de fond și a celei de apel n-au fost aduse probe certe, concrete, pertinente și concludente, privind săvârșirea de către inculpatul Scripnic Ștefan a infracțiunii imputate, prevăzute de art. 352¹ alin. (1) Cod penal. Astfel, în lipsa probelor concrete privind săvârșirea infracțiunii date de către inculpat, când în afara presupunerilor nu există alte probe, îndoielile privind comiterea de către acesta a infracțiunii ce i se impută necesită a fi interpretate în favoarea inculpatului.

5. Nefiind de acord cu soluția instanței de apel, în termenul prevăzut de lege, procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, a declarat recurs ordinar în temeiul art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, solicitând casarea totală a deciziei instanței de apel cu menținerea sentinței.

5.1. În motivarea recursului, procurorul a menționat că:

- decizia instanței de apel prin care inculpatul Scripnic Ștefan a fost achitat, este neîntemeiată și pasibilă casării, deoarece, în cazul în care instanța de apel nu este de acord materialul probatoriu, adus de către acuzare în sprijinul învinuirii formulate inculpatului și a ajuns la concluzia adoptării unei soluții de achitare, urma să motiveze această concluzie, expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe în parte, fapt ce pe caz consideră că n-a avut loc, fiind efectuată o apreciere eronată și formală, de ordin general a probelor și circumstanțelor cauzei penale;

- deși insistă asupra faptului că prima instanță corect a apreciat probele administrate, instanța de apel a reținut o altă stare de fapt decât cea constatată de către prima instanță și își motivează contradictoriu decizia;

- toate probele administrate de către organul de urmărire penală dar și de către acuzatorii de stat în fața instanțelor de fond și apel dovedesc dincolo de orice dubiu rezonabil că inculpatul Scripnic Ștefan a săvârșit infracțiunea incriminată. Circumstanțele de fapt ale cazului în opinia acuzării de stat au fost stabilite greșit de către instanța de apel tocmai datorită aprecierii eronate a probelor, iar circumstanțele de drept au fost la rândul lor constatate greșit urmare a interpretării legii materiale contrar sensului în care aceasta a fost adoptată;

- instanța de apel, constatând că fapta inculpatului nu întrunește elementele infracțiunii prevăzute la art. 352¹ alin. (1) Cod penal, nu a identificat exact elementul/elementele laturii obiective, subiective, semnele obiectului sau subiectului componente de infracțiune care lipsesc în prezenta speță;

- instanța de apel nu a ținut cont nici de prevederile art. 14 alin. (3) al Legii nr. 1264 din 19 iulie 2002 privind declararea și controlul veniturilor și al proprietății persoanelor cu funcții de demnitate publică, judecătorilor, procurorilor, funcționarilor publici și a unor persoane cu funcție de conducere în vigoare la momentul producerii evenimentelor potrivit cărora, indicarea intenționată în declarație a datelor inexacte sau incomplete constituie infracțiune și se pedepsește conform art. 352¹ Cod penal. Instanța de apel, contrar abordărilor instanței de fond a deturnat practica judiciară penală în materie de declarare a veniturilor cu încălcarea regulilor stabilite de lege, formată de către instanțele naționale de primul și al doilea grad de jurisdicție și acceptată de către Curtea Supremă de Justiție care, potrivit reglementărilor normative este o instanță cu vocație de formare a practicii judecătorești;

- instanța de apel, nu a ținut cont de prevederile art. 8, 10 și 118 alin. (2) Cod penal, or, în cazul în care fapta de indicare intenționată în declarația de venit și proprietate a datelor inexacte sau incomplete constituia la momentul derulării evenimentelor (25 februarie 2015 și respectiv 18 februarie 2016) infracțiune prevăzută la art. 352¹ Cod penal în redacția Legii nr. 181 din 19 decembrie 2011 și nu a fost decriminalizată după modificările operate în art. 352¹ Cod penal prin Legea nr. 134 din 17 iunie 2016, iar redacția nouă a normei în cauză nu înlătură caracterul infracțional al faptei, nu ușurează pedeapsa și nu ameliorează în alt mod situația persoanei ce a comis infracțiunea, adică nu are efect retroactiv, acțiunile făptuitorului urmează a fi încadrate conform legii penale în vigoare la momentul săvârșirii faptei, fiind o normă care cuprinde în întregime toate semnele faptei prejudiciabile săvârșite;

- instanța de apel nu a motivat întemeiat soluția sa privind achitarea inculpatului Scripnic Ștefan, iar prin neaprecierea obiectivă a probelor cercetate în ședința judiciară, instanța de apel la adoptarea deciziei a admis o eroare de drept, fără a acorda o valoare primară probelor care în opinia acuzării

demonstrează vinovăția inculpatului, astfel încât concluzia instanței de apel este inacceptabilă, deoarece probele acuzării nu au fost supuse unei minuțioase cercetări în ambele instanțe, făcându-se referire la declarațiile detaliate ale participanților la proces, iar în astfel de condiții, Colegiului penal, îi rămânea doar să aprecieze aceste probe, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

6. Referință asupra recursului declarat de procuror a fost depusă de către avocatul Bînzari Liliana în numele inculpatului, prin care a pledat pentru respingerea recursului cu menținerea deciziei instanței de apel fără modificări.

7. Judecând recursul ordinar declarat în raport cu materialele cauzei, Colegiul penal lărgit concluzionează că acesta urmează a fi admis din considerentele ce vor fi desfășurate în continuare.

Astfel, potrivit art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel doar în cazurile stipulate în acest articol.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, admite recursul, casează hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

După cum rezultă din conținutul cererii de recurs declarate în speță, procurorul își întemeiază dezacordul cu decizia contestată pe temeiurile pentru recurs prevăzute la art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, potrivit cărora, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și apel atunci când *hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar.*

Din esența criticilor aduse de către titularul cererii de recurs, Colegiul penal constată că dezacordul acuzatorului de stat se focusează asupra soluției de achitare pronunțată de către instanța de apel, ultimul pledând pentru menținerea sentinței primei instanțe, de încetare a procesului în legătură cu expirarea termenului prescripției de tragere la răspundere penală.

Verificând materialele cauzei prin prisma argumentelor formulate de recurent, Colegiul penal reține, că potrivit rechizitoriului, Scripcnic Ștefan a fost învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 352¹ alin. (1) Cod penal - falsul în declarații, *adică declarația necorespunzătoare adevărului, făcută unui organ competent în vederea producerii unor consecințe juridice, pentru sine sau pentru o terță persoană, atunci când, potrivit legii sau împrejurărilor, declarația servește pentru producerea acestor consecințe.*

De asemenea, în conținutul rechizitoriului a fost descrisă următoarea situație de fapt:

*„Scripnic Ștefan, deținând funcția de inspector al Biroului Vamal Ungheni, angajat în baza ordinului 1526 din 18.11.2014 având statut de persoană publică conform prevederilor art. 123 alin. (2) Cod penal, fiind subiect al declarării veniturilor și proprietăților conform prevederilor Legii nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și intereselor personale având obligația de a-și declara veniturile și proprietatea, **nu a inclus în mod intenționat în declarațiile cu venituri și proprietate** pentru anul 2014 depusă la 26.02.2015, și pentru anul 2015 depusă la 18.02.2016, veniturile obținute din vânzarea automobilului de model „Peugeot 2016” cu numărul de înmatriculare xxxxx în valoare de 10000 lei și a automobilului de model „Volkswagen Passat” cu numărul de înmatriculare xxxxx de 20000 lei, declarație pe care a prezentat-o la Comisia Națională de Integritate pentru efectuarea controlului.”*

Potrivit sentinței, procesul penal în privința lui Scripnic Ștefan, învinuit de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 352¹ alin. (1) Cod penal, fost încetat din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Deși din conținutul sentinței se deduce faptul că prima instanță constată vinovăția inculpatului Scripnic Ștefan de săvârșirea infracțiunii incriminate, însă datorită intervenirii termenului prescripției tragerii la răspundere penală prevăzut de art. 60 alin. (1) lit. a) Cod penal, conchide asupra necesității încetării procesului penal, totodată prima instanță nu a descris fapta ca fiind dovedită în sarcina inculpatului.

Colegiul penal accentuează, că în conținutul sentinței nu a fost descrisă cu suficientă claritate fapta de săvârșirea căreia a fost constatat vinovat inculpatul, or, deși inițial în conținutul sentinței instanța pretinde că descrie învinuirea adusă lui Scripnic Ștefan prin rechizitoriu, conținutul acesteia este denaturat, fiind omis pasajul din învinuire - **„nu a inclus în mod intenționat în declarațiile cu venituri și proprietate”**, iar ulterior aceeași eroare este admisă de către prima instanță și în compartimentul *„aprecierea instanței”*.

Prin urmare, constatând vinovăția lui Scripnic Ștefan de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 352¹ alin. (1) Cod penal, prima instanță a omis descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, evitând menționarea modalității săvârșirii infracțiunii, adică a acțiunii sau inacțiunii infracționale, incriminată inculpatului conform rechizitoriului.

În consecință, având în vedere circumstanțele descrise, Colegiul penal conchide asupra imposibilității menținerii unei asemenea sentințe, întrucât aceasta nu conține motive legale pe care se întemeiază soluția.

Pe de altă parte, verificând decizia instanței de apel în raport cu argumentele recursului ordinar, Colegiul penal conchide că nici această hotărâre nu corespunde întru totul prevederilor legii procesuale, și în

consecință urmează a fi casată, cu remiterea cauzei pentru o nouă rejudecare în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

În acest context instanța de recurs menționează, că conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de prima instanță. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Chestiunile de fapt asupra cărora s-a pronunțat sau trebuia să se pronunțe prima instanță și care prin apel se transmit instanței de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată s-a săvârșit ori nu, dacă fapta a fost săvârșită de inculpat și în ce împrejurări s-a comis, dacă probele corect au fost apreciate prin prisma cumulului de probe anexate și administrate la dosar în conformitate cu art. 101 Cod de procedură penală.

La chestiunile de drept se referă cele ce țin de următoarele: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just, dacă normele de drept procesual, penal sau administrativ au fost corect aplicate, hotărârea adoptată urmând să conțină răspuns la toate motivele invocate.

Colegiul penal notează, că hotărârile pronunțate de instanțele de fond trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

După cum rezultă din dosar, fiind investită cu judecarea apelului declarat de către partea apărării, instanța de apel l-a considerat întemeiat, și dispunând admiterea acestuia, a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță prin care a dispus achitarea lui Scripnic Ștefan de sub învinuirea de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 352¹ alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta nu întrunește elementele infracțiunii.

Potrivit art. 394 alin. (3) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de achitare trebuie să cuprindă: 1) indicarea învinuirii pe baza căreia cauza în privința învinuitului a fost trimisă în judecată; 2) descrierea circumstanțelor cauzei constatate de instanța de judecată și enunțarea temeiurilor pentru achitarea inculpatului, cu indicarea motivelor pentru care instanța respinge probele aduse în sprijinul acuzării. Nu se admite introducerea în sentința de achitare a unor formulări ce ar pune la îndoială nevinovăția celui achitat.

Contrar prevederilor legale citate, Colegiul penal lărgit conchide că instanța de apel nu a indicat în decizia pronunțată învinuirea adusă inculpatului

Scripnic Ștefan așa precum aceasta a fost indicată în rechizitoriu, dar a repetat aceeași eroare comisă de către prima instanță, reținând, că *„Scripnic Ștefan, prin rechizitoriu se învinuiește precum că dânsul, deținând funcția de inspector al Biroului Vamal Ungheni, angajat în baza ordinului 1526 din 18.11.2014 având statut de persoană publică conform prevederilor art. 123 alin. (2) din Codul Penal fiind subiect al declarării veniturilor și proprietăților conform prevederilor Legii nr. 133 din 17.06.2016 privind declararea averii și intereselor personale având obligația de a-și declara veniturile și proprietatea pentru anul 2014 depusă la 26.02.2015 și pentru anul 2015 depusă la 18.02.2016 veniturile obținute din vânzarea automobilului de model „Peugeot 2016” cu numărul de înmatriculare xxxxx în valoare de 10000 lei și a automobilului de model „Volkswagen Passat” cu numărul de înmatriculare xxxxx de 20000 lei, declarație pe care a prezentat-o la Comisia Națională de Integritate pentru efectuarea controlului.”*

Potrivit practicii judiciare, instanța de apel, soluționând apelul, poate să caseze (desființeze) sentința primei instanțe, pronunțând o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță. Instanța de apel poate adopta una din soluțiile pe care le poate pronunța prima instanță, apreciind temeinicia sau netemeinicia învinuirii sau dispunând, după caz, condamnarea, achitarea inculpatului sau încetarea procesului penal.

Totodată, una din condițiile adoptării unei sentințe legale este corespunderea părții descriptive a ei cu circumstanțele constatate în ședința de judecată. La întocmirea ei, instanța trebuie să îndeplinească cerințele art. 394 Cod de procedură penală și să soluționeze toate chestiunile prevăzute în art. 385 Cod de procedură penală, în aceeași consecutivitate.

Sentința trebuie să fie legală, întemeiată și motivată, urmând a fi expusă în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea.

Analizând conținutul deciziei recurate prin prisma argumentelor invocate în recursul procurorului și cerințelor legale ce urmează a fi respectate la pronunțarea unei sentințe de achitare, Colegiul penal lărgit conchide că decizia instanței de apel nu conține motive legale pe care se întemeiază soluția, iar motivarea soluției contrazice dispozitivul deciziei.

În contextul dat instanța de recurs remarcă faptul, că deși instanța de apel a invocat temeiul pentru achitare prevăzut la art. 390 alin. (1) pct. 3) Cod de procedură penală - *fapta nu întrunește elementele infracțiunii*, în motivarea deciziei pronunțate instanța de apel s-a expus într-un mod contradictoriu referitor la acest temei de achitare, or, deși mai întâi conchide asupra lipsei laturii obiective ca element al componentei infracțiunii, ulterior constată lipsa scopului producerii unor consecințe juridice, iar mai apoi instanța de apel a menționat și faptul că inculpatul nu are statut de subiect al acestei infracțiuni, însă nu argumentat această concluzie în raport cu prevederile legale pertinente cazului.

Pe de altă parte, fără a avea vreo legătură logică cu temeiul de achitare reținut, instanța de apel menționează pe alocuri în conținutul deciziei pronunțate, că învinuirea este *vagă, neclară, abstractă sau neconcretizată*, iar într-un alt context instanța susține, că „probele aduse de către acuzatorul de stat în susținerea învinuirii inculpatului nu demonstrează vina lui Scripnic Ștefan în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 352¹ alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta lui Scripnic Ștefan nu constituie elementele infracțiunii.”

De altfel, Colegiul penal lărgit remarcă că instanța de apel, enumerând probele aduse de către acuzatorul de stat în susținerea învinuirii, printr-o frază de ordin general conchide că acestea nu coroborează între ele și nu dovedesc vinovăția inculpatului Scripnic Ștefan, însă potrivit practicii judiciare o sentință de achitare nu trebuie să se limiteze la o trecere în revistă a probelor prezentate de către părți, ci trebuie să conțină analiza acestora, temeinicia concluziilor instanței despre faptul că învinuirea nu și-a găsit confirmare, precum și motivarea de ce instanța respinge probele puse la baza învinuirii, fapt care în speță nu a fost realizat.

În aceeași ordine de idei instanța de recurs atestă, că instanța de apel într-un mod contradictoriu, casând sentința prin care a fost constatată vinovăția inculpatului și concluzionând asupra soluției de achitare a lui Scripnic Ștefan, constată că prima instanță la pronunțarea sentinței *corect a apreciat probele*, însă *gresit* a ajuns la concluzia de a înceta procesul penal din motivul expirării termenului de prescripție de tragere la răspundere penală.

Rezumând cele menționate, Colegiul penal constată că, instanța de apel urma să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să aprecieze conform prevederilor art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor și în concluziile sale să motiveze admiterea unor probe sau respingerea altora.

Generalizând cele expuse supra, Colegiul constată că în speța discutată și-au găsit confirmare temeiurile prevăzute în art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, *„hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii”*, ceea ce duce la casarea deciziei instanței de apel, cu dispunerea rejudecării cauzei în instanța de apel, în alt complet de judecată.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 436 Cod de procedură penală, care prevăd procedura de rejudecare și limitele acesteia, să țină seama de împrejurările expuse, care au servit temei de casare a soluției adoptate și, cu respectarea prevederilor art. 414 Cod de procedură penală, să verifice legalitatea și temeinicia sentinței atacate, să dea apreciere obiectivă probelor administrate în cauză, având în vedere prevederile art. art. 93, 95, 101 Cod de procedură penală, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel și, în dependență de datele obținute, să pronunțe o

hotărâre legală, întemeiată și motivată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

8. În conformitate cu art. art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE:

Se admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Tăut Dorina, se casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 26 noiembrie 2019, în cauza penală în privința lui Scripnic Ștefan xxxxx și se dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia nu se supune căilor de atac.

Decizia motivată va fi pronunțată la **11 decembrie 2020**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecătorii

Toma Nadejda

Catan Liliana

Țurcan Anatolie

Boico Victor